

Digitale transformatie voor toekomstbestendige zorg 2024

OHRA

 nationale
nederlanden

Digitaal als het kan, fysiek als het moet

Als zorgverzekeraar denkt CZ mee over de toekomst van de gezondheidszorg in Nederland. Om de uitdagingen in de zorg het hoofd te bieden, moeten we met elkaar de zorg anders inrichten. Digitale vormen van zorg zijn daarbij cruciaal: we kunnen én willen niet meer zonder. Er is een transformatie nodig om de zorg aan te laten sluiten bij de wensen van patiënten én om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Met de implementatie van sociale en technologische innovaties werken we vandaag al samen aan de zorg van morgen. Die is digitaal of hybride waar het kan en fysiek waar het moet.

Een wezenlijk andere kijk op zorg

Digitale zorg is geen verzameling technische snufjes en ook geen digitale kopie van bestaande zorg. Het is een wezenlijk andere manier om naar zorg te kijken. Dat vraagt om een andere inrichting van de zorgprocessen; een systeeminnovatie.

Digitale zorg helpt mensen bovendien om meer inzicht te krijgen in hun gezondheid en bewuste keuzes te maken over de zorg die bij hun situatie past. Die omslag in denken vraagt een gedragsverandering bij zorgverleners, verzekeren en zorgverzekeraars. Dat vraagt tijd maar ook aandacht om deze gewenste veranderingen op een zorgvuldige manier te faciliteren.

Wat niet verandert, is onze meetlat: CZ blijft altijd kijken naar de meerwaarde voor verzekeren, artsen en zorgverzekeraars. Leidt een innovatie écht tot betere persoonsgerichte zorg? Dan zetten we alles op alles om die innovatie samen tot een succes te maken.

Zorgdata: veilig, deelbaar én herbruikbaar.

Om kwalitatief goede zorg te kunnen leveren, moet de zorgverlener op het juiste moment, veilig over alle relevante medische gegevens kunnen beschikken.

Doordat zorg steeds meer een regio aangelegenheid is, wordt het steeds belangrijker dat zorgdata zo wordt vastgelegd, dat het probleemloos uitwisselbaar is met andere zorgverleners in het netwerk. Daarom wil CZ dat toepassingen die zijn gericht op digitale zorg voldoen aan de landelijke richtlijnen voor het duurzaam informatie-

stelsel. Denk hierbij onder meer aan regels voor het eenmalig vastleggen en hergebruiken van data. Daarnaast vindt CZ het belangrijk om de zorgprofessional te faciliteren, te ondersteunen en te ontlasten. Daarom stellen we hoge eisen aan de integratie van digitale zorgtoepassingen met de informatiesystemen. Tenslotte vindt CZ het ook belangrijk dat zorgdata veilig en anoniem gebruikt kan worden om direct de kwaliteit van zorg te verbeteren door bijvoorbeeld AI toepassingen die dankzij praktijkdata geavanceerde diagnostiek gepersonaliseerde zorg mogelijk maken.

Zorg die aansluit bij wat onze verzekeren belangrijk vinden

Bij al deze innovaties kijkt CZ altijd eerst naar de verzekerde. Wat vindt hij belangrijk en wenselijk? Wat ons betreft is digitale zorg namelijk een middel, geen doel op zich. We zetten digitale zorg pas in als in de praktijk blijkt dat die zorg significante voordelen oplevert voor onze verzekeren en voor zorgverleners. Bijvoorbeeld doordat het de zorg eenvoudiger maakt of minder belastend.

Denk aan slimme dispensers die patiënten eraan herinneren dat ze hun medicijnen op tijd innemen. En de inzet van thuismonitoring, waarbij vitale waardes periodiek automatisch worden doorgegeven aan de zorgverlener. Hierdoor kunnen mensen langer thuis blijven wonen, zijn ze minder afhankelijk van anderen

(zoals de thuiszorg en mantelzorgers) en hoeven ze minder vaak naar de huisarts of het ziekenhuis.

De afgelopen jaren is al volop gebleken dat digitale zorg veel voordelen kan opleveren, mits deze op een juiste en veilige manier wordt aangeboden en echt in plaats komt van het reguliere zorgaanbod. CZ kijkt dan ook scherp naar deze voordelen en of daaraan wordt voldaan.

De voordelen voor patiënten

Digitale zorg kan patiënten meer vrijheid en privacy geven. Ze hoeven minder vaak naar de huisarts, de psycholoog en het ziekenhuis of ze hoeven niet steeds op de thuiszorg te wachten. Digitale zorg biedt ook mogelijkheden om de zorg beter aan te laten sluiten bij ieders persoonlijke behoefte. Iedereen heeft immers een andere zorgvraag en een ander beeld bij het begrip kwaliteit van leven. Digitale vormen van zorg maken het mogelijk om hier beter op in te spelen. Denk aan apps die het mogelijk maken om 24/7 medische vragen te stellen aan een arts of verpleegkundige.

De voordelen voor zorgaanbieders

Digitale zorg vermindert de hoeveelheid tijd die artsen, verpleegkundigen en thuiszorgmedewerkers kwijt zijn aan routinematige handelingen. Daardoor kunnen zij meer tijd besteden aan het goede gesprek met de patiënt. De behandeling is ook niet langer gebaseerd op momentopnames, maar op een gedegen, continue stroom van meetwaardes. Hierdoor vallen afwijkingen sneller op en kunnen zorgverleners sneller contact zoeken en een passende interventie inzetten. Door op grotere schaal data te verzamelen, kunnen we de systemen steeds slimmer maken en ook gebruiken om de kwaliteit van zorg te verbeteren. Een afname van de hoeveelheid routinematige handelingen maakt het bovendien mogelijk dat zorgverleners hun expertise inzetten voor mensen die hun hulp harder nodig hebben. Dit helpt om de wachtlijsten in de zorg terug te dringen en meer werkplezier voor de zorgverleners.

Lelie zorggroep startte in 2020 met VirtueleThuiszorg, waarbij (wijk)verpleegkundigen en verzorgenden innovatieve middelen ter beschikking kregen om hun cliënten mee te helpen. Uit de eerste resultaten blijkt

dat medewerkers 39% minder tijd besteden aan hun cliënten, terwijl die de zorg beter vinden en zich veiliger en minder eenzaam voelen. [Lees meer](#)

Digitale zorg is veelal prima mogelijk

Uit onderzoek van Gupta Strategists lijkt onder meer dat 50% van de medisch specialistische zorg thuis kan worden aangeboden via digitale hulpmiddelen. Denk aan bepaalde vormen van diagnostiek of het verplaatsen van ligdagen naar de thuissituatie met monitoring op afstand. Ook binnen de eerste lijn, de ouderenzorg en de ggz zijn legio mogelijkheden voor kwalitatief goede zorg op afstand. Denk aan zaken als thuismonitoring, online behandelingen en contact op afstand bij vragen of twijfels over iemands aandoening of herstel. Dit ontlast zorgverleners en geeft patiënten een gevoel van vertrouwen en zekerheid.

CZ en Zorgbelang deden in 2021 onderzoek naar toepassingen voor telemonitoring bij ziekenhuizen waarmee we samenwerken om digitale zorg breed te implementeren. Dat gebeurde bij patiënten in het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis in Nijmegen en het Máxima Medisch Centrum in Eindhoven. Deze patiënten hadden verschillende aandoeningen, zoals COPD, hartfalen of een chronische darmziekte. Hun ervaringen met telemonitoring waren positief: het systeem zorgde voor rust, veiligheid, vertrouwen en betrokkenheid. Zij vonden het onder meer fijn dat de lijntjes kort waren en dat hun gezondheid van afstand in de gaten werd gehouden. [Lees meer](#)

Hoe gaan we deze transformatie bereiken?

Om de zorg in Nederland toekomstbestendig te maken, is dus een transformatie nodig. Veel partijen zien zeker de voordelen van digitale vormen van zorg, maar de implementatie daarvan vraagt nogal wat van mensen en organisaties. CZ ondersteunt hierbij op verschillende vlakken:

Direct aan onze verzekerden

Steeds meer verzekerden staan open voor digitale vormen van zorg. Wij willen deze middelen waar mogelijk direct ter beschikking stellen. Onze zorgverzekering Just is bijvoorbeeld digital first. Verzekerden lossen hun zorgvraag in eerste instantie zelf op via een digitaal kanaal. Zij raadplegen bijvoorbeeld een huisarts, verpleegkundige of fysiotherapeut via een gevalideerde app. Of analyseren verdachte plekjes op hun huid via een app. Daardoor hebben zij lang niet altijd meer een fysieke afspraak nodig, waardoor zorgverleners hun tijd kunnen besteden aan mensen die hun expertise harder nodig hebben. En als deze apps adviseren om alsnog een arts of andere zorgprofessional te zien, dan is het natuurlijk altijd mogelijk om een afspraak te maken. Dit kan via gecontracteerde zorgaanbieders die hiervoor openstaan en ook meteen over de data kunnen beschikken die de patiënt al heeft verzameld.

Samen met het zorgveld

We stimuleren zorgaanbieders om meer werk te maken van innovatieve vormen van zorg. In diverse projecten en met onze duurzame coalities werken we in co-creatie aan de implementatie van nieuwe zorgpaden, waarbij digitale zorg een belangrijke rol speelt. We kijken samen bij welke behandelingen digitale zorg de meeste impact kan hebben. We doen gezamenlijk onderzoek, wisselen kennis uit en leren van elkaar, zodat we samen de transformatie naar digitale zorg in heel Nederland kunnen versnellen.

We zetten alleen bewezen technologieën in. Zorgaanbieders gaan hiervoor samenwerkingen aan met vertrouwde partijen. Zij gebruiken deze technologieën om hun zorgprocessen anders in te richten en meer op afstand te werken. Daarbij toetst CZ continu de waarde die deze zorg oplevert op het gebied van toegankelijkheid, kwaliteit, patiënttevredenheid en kosten.

Digitale zorg die waarde én impact oplevert, willen we graag samen met zorgverleners tot de standaard werkwijze maken. Daarom stellen we onder meer eisen aan de impact en de schaal (het percentage patiënten dat minimaal geïncludeerd moet worden). En zijn er financiële barrières, die kansrijke innovaties in de weg staan, dan zoeken we samen naar een passende oplossing. Zo zorgen we ervoor dat digitaal de standaard werkwijze wordt.

Hoe we de transformatie naar meer digitale zorg per zorgsector gaan waarmaken, vindt u via de volgende links:

Huisartsenzorg: Beleid huisartsenzorg – CZ

Wijkverpleging: Beleid wijkverpleging – CZ

Paramedie: Beleid paramedie – CZ

Farmacie: Beleid farmacie – CZ

Mondzorg: Mondzorg beleid – CZ

Geboortezorg: Beleid geboortezorg – CZ

Medisch Specialistische Zorg: Beleid medisch

specialistische zorg – CZ Zorgaanbieder – CZ

Geestelijke Gezondheidszorg: Beleid GGZ – CZ

Hulpmiddelen: Beleid hulpmiddelen – CZ

Van 1, naar 10, naar 100

We willen leren van en met de koplopers. Daarom investeren we in bewezen technologieën, zodat die opgeschaald kunnen worden naar landelijk niveau. Dat doen we via het model 1-10-100: van de zorgverlener die vooroploopt naar een steeds grotere groep zorgverleners. Zo wordt de nieuwe werkwijze een onmisbaar onderdeel van hun zorgaanbod.

Kenniscentrum Digitale Zorg

De aanpak van CZ was een voorbeeld voor Zorgverzekeraars Nederland (ZN). Samen hebben we het Kenniscentrum Digitale Zorg opgericht welke ook in het IZA als belangrijke partner genoemd wordt. Hier slaan we met andere zorgverzekeraars en alle overige belanghebbenden de handen ineen om bewezen toepassingen via een landelijk kennisplatform zo breed mogelijk op te schalen en te implementeren. Daarbij betrekken we alle benodigde expertise. Niet alleen zorgprofessionals, maar ook experts op het gebied van IT, juridische zaken en privacy. Zo regelen we alles tot in de puntjes en kunnen we samen met onze partners de transformatie naar digitale en hybride zorg versnellen. Daarmee maken we samen de zorg in Nederland toekomstbestendig.

Integraal Zorg Akkoord (IZA)

In het IZA zijn Digitalisering en Hybride zorg een van de belangrijkste thema's.

Uitgangspunten hierbij zijn: zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan. Partijen werken samen aan brede opschaling en toepassing van hybride zorg.

De doelstellingen in het IZA hierbij zijn:

- In 2026 leidt de inzet van hybride zorg tot aantoonbaar anders werken en het verlagen van de werkdruk van de zorgverleners met toegankelijkheids- en kwaliteitsbehoud.
- Veldpartijen (her)ontwerpen de zorgpaden en -processen en zorgen voor afschaling en aanpassing van bestaande traditionele werkwijze en processen. Overheidspartijen faciliteren waar nodig deze transformatie ook bij implementatie.
- Sectoren onderzoeken welke zorgpaden geschikt zijn voor digitale en/of hybride zorg. Van deze geschikte zorg komt 70% digitaal of hybride beschikbaar. Van alle zorg die hybride wordt aangeboden, streven we naar een inclusie van c.q. het gebruik door minimaal 50% van de patiëntenpopulatie waarvoor de hybride zorgpaden geschikt zijn. Hiertoe worden sectorale afspraken gemaakt.
- Veldpartijen zorgen dat de hybride zorg toegankelijk is voor mensen en bevorderen inclusiviteit van deze zorg. Overheidspartijen faciliteren deze ontwikkeling.

Hiervoor worden afspraken gemaakt over hoe we samen (in de regio) werken aan:

- Elektronische gegevensuitwisseling;
- Beschikking over zorggegevens voor alle Nederlanders;
- Transformatie nodig naar hybride zorg;
- Registreren en beschikbaar stellen van (zorg)data.

Als Zorgverzekeraars Nederland hebben we deze doelstellingen en afspraken verwerkt in de **Gezamenlijke Ambities Zorginkoop digitalisering 2024**.

Meer informatie?

Wilt u meer informatie over de ondersteuning die CZ kan bieden voor uw organisatie? Neem contact op met uw zorginkoper of kijk www.cz.nl.

Zorg die verder gaat